

Divertisment

# RÉLACHE

etc.

ARTĂ

cultură

sport

UMOR

muzică

○ BERE PENTRU CALUL MEU

ANUL UNU  
Nr. 7  
Preț - 3 LEI

■ **CAPODOPERE INTERZISE DOINA**  
de  
**MIHAI EMINESCU**  
(PAG. A 2-A)

■ **Cine e minerul și ce vrea el?**  
■ **O mască rîde, o mască plînge**  
(PAG. A 3-A)



De la curtea regelui fotbal

(In pag. a-3)

## A înnebunit lumea de tot!

■ Poetul nostru revoluționar Mihai Eminescu, mai nou președinte, posesor de vilă și Mercedes, a fost invitat de Uniunea Scriitorilor maghiari la Budapesta să discute de toate, inclusiv rețete de bundș kenner. Conversațiile au purtat în limba găgăuză. • Ceea ce nu i s-a spus proprietarului de poduri de pe Dimbovița este că în Ungaria există oficial 60.000 de someri, urmînd ca pînă la final, numărul lor să ajungă la 100.000, iar în anii viitori la 400.000. Aceștia vor dormi pe sub podurile din țară. • Cebii și-au liberalizat prețurile. Dacă 5-oi fi liberalizat ca la noi, ne-am convins. • Un alt din Africa de Sud va sta la „mitlică” 24 de ani fiindcă s-a antrenat într-un ne-identificat politic ugiind ne-grii. • Ultima dată a felicitat un șofer de taxi. Reșter și buza-binoștele. La fi cerni... preț mări. • Tot în această săptămîna „Doamna de fier”, Margareta

Thatcher și-a luat bay bay de la regina Elisabeta a II-a a Marii Britanii, după 11 ani și jumătate de „pulere”. Pe fotoliul de prim ministru John Major — un tînăr de 47 de ani. Așa e, cînd nu mai poți, pui jos. • O bomba falsă a fost montată în bășcălie în sediul Parlamentului austriac de doi ziariști, glumăți de la revista „Basta”. A fost un fel de test pentru securitatea austriacă. Păi, să fi avut ei securitatea lui nea Nicu, neam de neamul lor era dat afară din partid și bagat la pușcărie, unde se poate muri și de moarte bună. Curios, la intrarea în acest sediu nimeni nu controla-za pe nimeni. La noi te căutăm și-n budigai! • Bețele mari pe capul lui Gorbaciov. Situația din imperiul sovietic nu e deloc roză, după toate rîndurile. Primul Moscovei da din colț în colț, că nu să abia năvălească în țară să vede că-l înțelegem. • Tot în săptămîna noastră sîm găsiți pe

litice, tot în Lituania descoperindu-se o organizație militarizată clandestină „Serviciul de securitate”, condus de un mucos de 21 de ani, Ianis Logzdhus. Cebii, ungurii și polonezii își păzesc granițele împotriva aflusului de refugiați sovietici. Săracul Gorbaciov, și el a vrut numai bine. Doar cancelarul Helmut Kohl cere poporului german să ajute cu mîncare și toate cele poporul sovietic eliberator. Motivul — fără URSS, Germania nu s-ar fi unificat în 3 octombrie. • De altele neacazuri, M. Gorbaciov nu va putea participa în 10 decembrie la ceremonia înmînării Premiului Nobel pentru pace datorită „momentului critic al pacii”. Crucial nu vine de la cruciator, Comitetul norvegian pentru Premiul Nobel își propus să desemneze un candidat care să primească în numele altele poporului nostru. Premiul va fi acordat doar dacă va fi acordat de un

Elfin. • În partida de șah Karpov — Kasparov scorul e egal 7,5—7,5. Un bijutier din Lyon sărit de pe fix va oferi cîștigătorului un trofeu de aur masiv, încrustat cu diamante în dublu „K”, jucării, care valorează un milion de dolari. Nici nu-i mult dacă și vorbărețul și inteligentul fotbalist Timothe, crescut pe malul fiului de E.T., se vinde deja cu peste un milion de „verzi”. • Bomba — bombelor. Maradona („minuță de aur” și Careca, alt fotbalist de la Napoli se vor transfera la sfîrșitul sezonului la o echipă de fotbal din Japonia. Pentru fiecare — 33 milioane de dolari. Păi vezi măi, nea Timothe cin, are valoare? • Dacă ar fi să o iau de la început, nu as mai fi comunist”, zice Teodor Jivkov și continuă „Da, Lenin ar mai traia și spune același lucru” — Ce vorbești, tovarășe? • Mla dumnezeule că și Ceaușescu nu e un țânț (păi, drăco!), nici nu s-a făcut comunist.

S-ar privatiza, că și așa nu se găsește ciubote. • Totuși Todorel al Bulgariei (am avut și noi unul, al nostru, la fel de bun) a propus vînzarea la licitație (cu participare internațională) a tuturor cadourilor primite de el. Potrivit estimărilor — valoarea acestora se ridică la un miliard de dolari. Păi, vezi măi nea Timothe? • Guvernul bulgar susține că s 40.000 de greviști, sindicatele ziceau că 830.000. În capitală au sosit și 3000 de mineri care cereau și ei demisia guvernului. Pînă la urmă a demisionat. • De acum înainte, românii care vor să intre în Polonia trebuie să aibă la granită echivalentul a 10 dolari americani pe zi de vizită și biletul de întoarcere acasă. S-a evaluat că în Polonia se aflau în 29 noiembrie, un număr de 50.000 de romeni. Măi stăți, fenilor, și pe acasă, fiindcă e bun și tuca, nu doar... • He!

Mihai EMINESCU





Muzor crescut din tristețea răsăritului, doina lui M. Eminescu a fost interzisă de poliția culturală a ultimei jumătăți de secol. A fost păstrată în lada de zestre a națiunii, în sufletul românilor. Acolo unde ne-am ascuns de năvălitori, dintotdeauna dorurile, bucuriile sau tristețile marustate în diamantul poeziei.

## MIHAI EMINESCU

DE LA NISTRU PÎN' LA TISA  
TOT ROMÂNUL PLÎNSU-MI-S-A  
CĂ NU MAI POATE STRĂBATE,  
DE-ATÎTA STRĂINĂTATE.  
DIN HOTIN ȘI PÎN' LA MARE  
VIN MUSCALII DE-A CĂLARE,  
DE LA MARE LA HOTIN  
MEREU CALEA NE-O AȚIN ;  
DIN BOIAN LA VATRA DORNII  
AU UMPLUT OMIDA CORNII  
ȘI STRĂINUL TE TOT PAȘTE,  
DE NU TE MAI POȚI CUNOAȘTE.  
SUS LA MUNTE, JOS PE VALE  
S-AU FĂCUT DUȘMANII CALE,  
DIN SĂTMAR PÎNĂ-N SĂCELE  
NUMAI VADURI CA ACELE.  
VAI DE BIET ROMÂN SĂRACUL !  
INDĂRĂT TOT DĂ CA RACUL,  
NICI ÎI MEBGE, NICI SE-NDEAMNĂ,  
NICI ÎI ESTE TOAMNA TOAMNĂ,  
NICI E VARA VARA LUL,  
ȘI-I STRĂIN ÎN ȚARA LUI.  
DE LA TURNU-N DOROHOI  
CURG DUȘMANII ÎN PUHOI  
ȘI S-AȘEAZĂ PE LA NOI ;  
ȘI CUM VIN CU DRUM DE FIER.  
TOATE CÎNTECILE PIER ;  
ZBORĂ PĂSĂRILE TOATE  
DE NEAGRA STRĂINĂTATE ;  
NUMAI UMBRĂ SPINULUI  
LA USA CRESTINULUI.

## DOINA

ÎȘI DEZBRACĂ ȚARA SÎNUL,  
CODRUL — FRATE CU ROMÂNUL —  
DE SECURE SE TOT PLEACĂ  
ȘI IZVOARELE ÎI SEACĂ —  
SĂRAC ÎN ȚARĂ SĂRACA !  
CINE-AU ÎNDRĂGIT STRĂINII,  
MÎNCA-I-AR ÎNIMA CÎNII,  
MÎNCA-I-AR CASA PUSTIA,  
ȘI NEAMUL NEMERNICIA !  
ȘTEFANE, MARIA TA,  
TU LA PUTNA NU MAI STA,  
IAS' ARCHIMANDRITULUI  
TOATĂ GRIJA SCHITULUI  
LASĂ GRIJA SFÎNȚILOR  
ÎN SEAMA PĂRÎNȚILOR,  
CLOPOTELE SĂ LE TRAGĂ  
ZIUA'NTREAGĂ, NOAPTEA'NTREAGĂ,  
DOAR S-A ÎNDURA DUMNEZEU,  
CA SĂ-ȚI MÎNTUI NEAMUL TĂU !  
TU TE-NALȚĂ DIN MORMÎNT,  
SĂ TE AUD DIN CORN SUNÎND  
ȘI MOLDOVA ADUNÎND.  
DE-I SUNA DIN CORN ORĂTĂ,  
AI S-ADUNI MOLDOVA TOATĂ,  
DE-I SUNA DE DOUĂ ORI,  
ÎȚI VIN CODRIN AJUTORI,  
DE-I SUNA DE-A TREIA OARĂ,  
TOȚI DUȘMANII ORE SĂ PIARĂ  
DIN HOTARĂ ÎN HOTARĂ —  
ÎNDRĂGI-I-AR CIOBILE  
ȘI SPÎNZURĂTORILE !

## CITITORUL

Destinatul unei opere literare poate fi privit din mai multe perspective, atât ca public (masă omogenă sau mai puțin omogenă), cit și individul, ca receptor al unui text literar, ce realizează o lectură individuală și individualizantă. Orice text are un destinatar, un subiect, care trebuie să transforme ansamblul de semne într-un conținut cu sens, altfel textul există doar ca virtualitate, ca suport material al unei încărcături simbolice. Deci, cititorul este cel care prin lectură degajă sensul, are misiunea de a înțelege de codificarea semnelor și interpretarea lor, acest lucru depinzând de capacitatea sa intelectuală și de gradul în care stăpânește codurile, de competența sa lectorală. A doua funcție indeplinită de cititor, conștient sau inconștient, este de a evolua, de a lua atitudine față de text afectiv și axiologic. A treia funcție a cititorului este cea cooperativă : ce rezultă din primele două, de aceea autorul sau emitentul unui text încă în faza elaborării nu poate să nu țină cont de competența și structura personalității destinatarului, dar putem considera că această funcție este conținută în primele două, deci separarea ei nu este necesară. După Paul Cornea există o tipologie a cititorului din perspectiva teoriei recepției, ce ar cuprinde următoarele categorii :

Lectorul „alter ego”. Primul cititor al unui text este chiar autorul lui, lectura fiind aproape coincidență cu elaborarea scrip-

tu-  
Lectorul vizat (destinatarul) e cel care îl are în vedere nemijlocit autorul unui text. În cazul literaturii avem exemplul literaturii pentru copii.

Lectorul prezumtiv (numit și ideal), este cel pe care autorul îl revendică fără să-l cunoscă. E cititorul pe care și-l imaginează postum neînțeles, ca un mod de a-și exercita destinația anonim, el este mai mult o proiecție autorială.

Lectorul virtual (sau model, cum îl numește Umberto Eco), este tot un construct abstract, prestația lui coincide cu intenția autorială, este un fel de reprezentare alegorică a setului de norme interpretative, grație cărora pot fi interpretate în mod ideal toate pronunțările semantice ale textului.

Lectorul rezonant este cel prezent în text, apărând adesea sub forma personajului care găsește sau publică un manuscris pe care-l citește și comentează în fața noastră (exemplu : Fred Vasilescu, în „Patul lui Procust” al lui Camil Petrescu).

Lectorul real e cititorul propriu-zis, cel care citește efectiv textul indiferent dacă i-a fost destinat sau nu. El este cel supus cercetării empirice, atât din direcția sociologiei literaturii, cit și a psihologiei literaturii. Din perspectiva psihologiei literaturii, încercarea de pionierat a lui Norbert Groeben, deși vine cu unele noutăți și posibile deschideri, are serioase limite legate în principal de metodele investigației.

Vasile Sebastian DINCU

— De câte mai multe ori urcăm pentru a privi de sus sau pentru a fi priviți de jos.

— Cum poate să-și permită o vulpe argintie să poarte aceeași blană ca și mine! — se lamentază soția gestionarului

— Când descrii soarele să nu începi cu petele.

— Să ai puține vicii. Iată deja o virtute

— Din marea masă a viselor atrag atenția acelea care accidental se împlinesc.

— Arta dirijorală. Dacă vrei să privești muzica în față trebuie să întorci spatele la public.

## CRISTALE (173)

— Furnicile mor și sub pasul nevinovat al profetului.

— Uneori frica face din noi eroi, iar nepuțința ne umple de virtute.

— De câte ori deschid ochii comit o nedreptățe.

— La țară, reverie înseamnă lene.

— Tu alergi odată cu vântul, deci nu simți furtuna.

— Nu lăuda buruiana chiar dacă răsare în vază de aur.

— Oare cincizeci de ani de la prima căsătorie tot nunta de aur se cheamă ?

— Un chelner respectabil nu mai jupoie. El e corșază.

— Pe cei mici îi liniștești cu bomboane de ciocolată. Pe cei mari — cu lumea de apoi.

— Invierca. Vă imaginați ce va fi atunci în autobuze ?

— A scris o poezie a zorilor, deși mă îndoiesc că s-a sculat vreodată.

— Numim putrezire exact revenirea la vesnicia anorganică

— Acordează-ți spiritul. Dar nu după diapazonul oricui.

## POEZIA ADOLESCENȚEI

Mara NICOLESCU

### Plîngînd sub soarele rece

Copacul iubirii primăvara  
Legănîndu-și florile  
Lăsînd vîntul să-i pătrundă taina  
Cite flori mi-au mîngîiat părul  
Cite frunze au căzut peste mine?  
Și copacul iubirii iarna  
După ce l-a ars soarele verii  
După ce l-a bătut ploaia  
Încărcat de zăpada fumurie  
Ai văzut piesa „Străini”,  
de Husar ?



Visele noastre

Ne mai țin minte pe Noi

Iubiții iubirii ?

Ne mai țin minte pe Noi

Sub ploaia iubirii ?

Iubire întrebă-ne :

Ale cui sînt amintirile ?

Adolescența este vîrsta poeziei. Sensibilitatea care inundă această vîrstă irumpe în vers cu naturalețe și uriașă putere de expresie. Pentru adolescent, poezia nu este o bucurie de duminică, ci o stare permanentă a ființei sale, un mod de a situa și ființare în perimetrul existenței. Dintre sutele de catarge ale gîndului tînr ce pornesc pe marea poeziei, unele se sparg de valurile maturității, dar starea poetică rămîne o latentă mereu deschizătoare spre frumos.

Mara Nicolescu este elevă în clasa a XII-a, la Liceul de matematică-fizică din Petroșani, și scrie poezie fără ambiția performanței, dar cu sensibilitate și o surprinzătoare intuiție a marilor neliniști poetice. (V.S.D.)

## SUB ZODIACUL CARAGIALE

Trăitori în țara mîngurilor și demonstrațiilor ne regăsim, pentru a cita oară, în scrierile lui Nenea Iancu. Să urmărim o statistică a „ilustrului statistic Bob Schmecker”, pe care ilustrul său discipol, nu mai puțin șmecker, ne-o propune : „La orice revoluție sau tulburare, ia parte același public care ia parte la lumină, la paradă sau foc și adică : bărbați, femei și copii. Calculați pe vîrste ne dă la 1 000 :

Majori	515
Minori	485

Calculați pe motivele care-i mină la învălmășeală :

Din curiozitate artistică	50
Din curiozitate critică	15
Din curiozitate pură	230
Din instincte	450
Din convingerea altora	250
Din convingere proprie	5

După starea de conștiință :

Pot răspunde pentru ce au luat parte la mișcare	250
Nu pot răspunde	750

Din cei 250 dinții pot răspunde :

În mod fantezist	120
În mod naiv	125,5
În mod plauzibil	0,5

Din capetele sparte calculate pe 100 sînt :

Nevinovate	75
Vinovate inconștient	24
Vinovate conștient	1

În privința rezultatelor unei mișcări populare, calculat pe un milion de suflete avem :

Cîți folosesc direct	100
Cîți folosesc indirect	100

Restul pînă la un milion păgubesc.

Statisticile, date publicității în iunie de Politie, consemnează aproape aceleași rezultate. Pe politiciști nu-i putem băga că l-au citit pe Caragiale dar pe dragul nostru John Luta Schmecker îl putem băga de orice.





## O MASCĂ RÎDE, O MASCĂ PLÎNGE

Simplu și concis, motivul grafic al heraldului ce definește arta scenică, ne transmite esența celor două stări de spirit între care existența actorului pendulează între ris și plîns.

Coborît de pe scenă, acesta devine un simplu spectator, trecător anonim pierdut în tumultul străzii. Strada, care iată astăzi, doarește tot mai mult (și colmea, chiar reușește) să-și piardă monizmatul. O răsturnare tristă a valorilor, goleşte brusc scena, iar reflecțiile îndreptate instinctiv spre stradă, descoperă torrentul involburat, în care comediantii de ocazie reproduc mecanic replici stereotipe ale unui scenariu nearticulat. Fie că sînt figuranți amatori, fie că și-au pierdut maturitatea, peste noapte, toți contopiți în aceeași degingoladă se doresc actori principali. Dacă se poate, chiar vedete.

Simplu și trist, actorul privește de la înălțimea scenei sale, peste orizontul unei săli goale, spectacolul străzii, pendulînd la fel, între ris și plîns. Simțindu-și tot mai mult inutilitatea într-o lume care preferă ciroul grotesc al realității cotidiene, pîrăsit de muzee, care tac atunci cînd vorbesc bitele, poate pîrăsit pentru o elipă de sine înaschi, actorul rămîne blocat, dintr-o prea mare încredințare a balansului, sub umbra de carton a celui care plînge.

La cealaltă extremă, cei care rîd, sau așa cred ei că se numesc rinjetul primitiv, jubiland triumful unei diversivni. Dacă teatrul este rupt din viață, viața rămîne cu siguranță un mare teatru. Un teatru în care unii rîd, alții plîng, într-un permanent balas în spatele căruia o mare nedefinită imprimă fluxului și reflexului dimensiunea valului necesar.

Și dacă în constelația universală orice fenomen e firesc, sau nefiresc, dar cu o explicație, atunci eclipsa prin care trece cultura la ora aceasta nu poate decît să pregătască o explozie de lumină, în condițiile în care ochiul s-a atrofiat de atîta întuneric.

Cui să imputăm rezultatul dezgustător al spectacolului străzii? Celui ce rîde sau celui ce plînge? Viteza cu care se succed spectacolele, ca un schimb neobosit de replici, ne face aproape imposibilă discernerea corectă și plasarea obiectivă a taberelor pe scara valorii. Deși penumbra în care se omogenizează ne îndreptățește să le plasăm în aceeași onă pe toate. În scurta pauză dintre acte, în fosierul marelui teatru, la o cafea și-o țigară, vom recunoaște, desigur, genul spectacolului, la care, împinși de val, am ajuns pur și simplu. Deși acesta vizează prin tot și prin toate risul, esența sa rămîne lacrimă. Amară și izvorînd din adînc, ea poate atinge, în colmea disperării, înălțimea tonurilor din istoria risului.

Singurul în drept să rîdă rămîne totuși actorul. Dar el se matameste cu ironia unui zîmbet interior, a cărui forță îi permite să ne privească îngăduitor.

Sorin OPREA

## FAULT

Nu pot să-mi amintesc cu exactitate numele lui Daniel Tamango, după ce fotbalistul a apărut în "Gazeta Sporturilor" cu tota sa urea ortine etnică germană. Prin urmare, el pleacă în Germania și doarește chiar să se stabilească acolo. Prețul cu care se vinde la echipa nemților rămîne, deocamdată, incert. Unii zic că ar fi vorba de un milion de dolari, alții că negocierile pleacă de la șase milioane. Hai bătați!

Soacra cu șapte limbi (Europa liberă) ne adună acum cîțva timp, cu mare bucurie că nemții ni l-au răpit pe Klein, de la Națională, dîndu-i cetățenie germană. Cum F.R.G., nu a ascultat acest post de radio, l-a convocat pe Klein din nou la lotul național pentru meciul cu San Marino. Și cum un jucător, fie el și Klein, nu poate juca în națională altei țări decît cea pentru care are cetățenie, este limpede că știrea transmisă de Europa liberă a fost o nouă și grosolană minciună, așa cum ne-a mai spus cîteva în ultimul timp. E limpede că soacra a înșurat să se cam scleroseze. (G.C.).

## DE LA CURTEA REGELUI FOTBAL

— Maracana tremura! Cel mai mare stadion din lume „Maracana” este acum închis. O comisie a primăriei din Rio de Janeiro cercetează acum toate sectoarele, pentru că cu cîțva timp în urmă la o „încercare” de numai 100 000 de spectatori — au fost semnalate serioase semne de bătrînețe. Trepidațiile au dat alarma. Brazilia mai are stadioane, dar are și echipe.

— La 9 decembrie 1990, la Tokio se va disputa finala „Cupei intercontinentale” între câștigătoarea CCE, AC Milan și învingătoarea din „Cupa Libertadores” Olimpia Asuncion. Formația paraguayana revine după 11 ani în această finală. Noi am plecat de cîțiva ani buni. Ne vom mai întoarce vreodată?

— Cluburile iugoslave achiziționează. După ce Iugoslavia a dat afiția jucători de valoare multor formații europene, iată că acum achiziționează jucători din străinătate. Liberoul Ielmeck (Sparta Praga), este acum la Clubul Hajduk Split, sovieticul Trudnikov, la Veles Montar, iar costaricianii Medford și Gonzales joacă la Dinamo Zagreb. Pe cine și la noi?

— Și totuși... un brazilian a trimis o scrisoare în România că ar vrea să joace la un club românesc, plăcîndu-i stilul fotbalului românesc și așteaptă ofertă din partea romînilor, dar poșta noastră merge greu și nu se știe dacă anul acesta un răspuns va

ajunge la urechile fotbalistului. Că la noi nu ajung ziarele cu săptămînilor!

— Arbitrul internațional Khol la controlul antialcoolic!!!

Derby-ul Rapid — Austria s-a terminat cu victoria categorică a Rapidului, dar cei nemulțumiți de arbitraj au fost desigur, cei din Austria. Khol a eliminat din teren trei jucători de la această formație pentru motive total neclare. La sfîrșitul meciului, conducătorii clubului s-au prezentat la cabina arbitrilor cerîndu-i observatorului federal să-l supună unui test antialcoolic. Acesta a refuzat și a înaintat un raport care va duce după toate probabilitățile la o suspendare drastică a cavalerului fluerului.

— Maradona a dat faliment. Guillermo Coppola, managerul lui Maradona este în stare totală de faliment, situație ce a făcut ca și marele fotbalist să piardă o mare parte din averea incredințată spre fructificare, acestui bun prieten. Vizita fulger la Buenos Aires a dus la ruperea contractului cu managerul său Coppola. El a încheiat o altă înțelegere cu contabilul societății sale Diarino establishment. Maradona mai dăduse faliment și în anul 1985 cu managerul său de atunci Iosge Cytterzpolet. În privința pierderilor deocamdată e destulă tăcere. Și nici echipa lui Maradona nu prea merge. Afacerile în primul rând.

— Lăsați-vă să cunoașteți

tul jucător vest-german J. Maraski a suferit o gravă ruptură de ligamente la genunchi și medicii sînt foarte sceptici în privința refacerii și a apariției lui curînd pe stadioane. În cazul în care nu va mai putea apărea pe stadioane, Littbarski se va dedica profesiei de comentator radio și TV. Cînd ai valoare, ai loc oriunde. Stadioanele, radioul și TV îl așteaptă — dar să vedem în ce postură?

— Gazon de vînzare. Stadionul Olimpic din Roma a fost pus în vînzare după marea finală a Campionatului mondial. Insumînd 316 000 metri pătrați de gazon, pînă acum nu s-au cumpărat decît 7500 metri pătrați. Fiasco-ul este așa de mare că nu se acopează nici cheltuielile pentru realizarea unei noi suprafețe de joc.

— „Celebrul” Higuito! Vi-l amintim desigur pe năstrușnicul portar columbian, cel cu părul mare și minte „scurtă” în meciurile de fotbal disputate în Campionatul mondial din Italia. După ce a participat la eliminarea echipei țării sale prin „bravurile” din poartă, iată-l acum rafînd un penalty decisiv în meciul echipei sale Nacional Medellin în partida din „Cupa Libertadores” permițînd celor de la Olimpia (Paraguay) să meargă mai departe... adică în finala „Cupei Intercontinentale” din 9 decembrie de la Tokio — contra lui AC Milan.

Dorel NEAMȚU

## I SE SPUNEA TAMANGO



## CINE E MINERUL ȘI CE VREA EL

Domnilor, să dăm cîrțile pe față! Dacă zece de ani ne am ascuns după deget, iar degetul a fost de gips, cred că e timpul să ne privim pe noi înșine. Dacă oglinda rîmiva ne este aburită, să ne găsim repede un ortac, să îl privim în ochi și să ne regăsim.

Minerul, acest personaj în jurul căruia s-au țesut legende, critica sau care și-a făcut autocritica, ce credeți că este de fapt? UN OM! Atît, un simplu om. Cu mîini, cu picioare, cu ochi, și urechi. Munca sa, plasată într-adevăr într-o zonă deosebită, implică riscuri, incontestabile, ce solicită eforturi deosebite. Dar el rămîne totuși un om. Dimensiunile sale nu vizează nici supraergismul, nici minima apreciere la condiția șobolanului de galerie. Minerul este miner doar șase ore pe zi, în rest el este om. Un om care rîde, plînge, iubeste sau are necazuri, care crește copii — ce vor deveni la fel ca el, oameni.

Imaginea sa, greu de identificat în sfera căștii, a lampii, ori a salopetei este o gravă lipsă a noastră care ne-am obișnuit să-l asociem numai: tonelor de cărbune, în plus sau în minus, a angajamentelor soarelui, ori a nerealizării cănelor de pian. Un sistem diabolic perfect, înăi chiar el în viața sa rezolvă că nu este altceva decît om.

Să-i redăm totuși adevărata identitate, în care el să se poată

regăsi ca într-o carte de vizită, ori ca într-o zi de duminică. Praful de cărbune, întunericul, spaima în fața morții, trebuie spulberate cu forța luminii în care mugurii plesnesc sfîdînd hibernarea.

Pe stradă, în societate, minerul trebuie să pășească cu siguranța pașii din subteran, fără trufia unui personaj mitologic și fără complexul infirmului scos temporar la lumină. Necazurile și bucuriile lui sînt necazurile și bucuriile noastre. Între miner și om nu poate exista decît semnul egal. Astfel înțit el are la fel ca orice drepturi și în latoriri, nimic în plus sau în minus.

Imaginea sa, ades divinizată ori abrutizată, trebuie să se apropie de relieful spiritual al sufletului său, pe care noi trebuie să-l scoatem la lumină ca o datorie sacră în fața unui adevăr camuflat.

Minerul, cel supus imperatiivelor prelabricate de a se contunda cu producția, trebuie să revină singur printre cei de la suprafață, alături de care va pași de la egal la egal, fără lentile de contact pentru a vedea lumina. Intensitatea ei trebuie să-l doară la fel de mult ca pe fiecare dintre cei conștienți cu ei înșiși și care, părăsindu-l pentru un timp, își urează reîntorc, NOROC BUN!

Sorin OPREA



# PESTE O SĂPTĂMINĂ - MOȘ NICOLAE NICOLAE COȚCARUL A CRĂPAT LA CRĂCIUNUL TRECUT

## Poezii de altădată

### Perechi inegale

Perechi desperecheate, perechi de oameni buni :

perechi cu amintiri care nu sint comune,

perechi împreună de ani, sau de luni ;

perechi care mai au atitea a-și spune...

Perechi pentru la mare, cu sau fără copii,

perechi cu mofturi, sau doar cu capricii,

perechi pe care, din mulțime, nu le știi

perechi supuse incertitudinii și friicii...

Perechi fără adăpost sigur și fără acte,

perechi fără priviri ațintite spre ele,

perechi fără bravuri, nici în vorbe și fapte

dar cu gândul în lună, în stele...

Perechi care, printr-un făcut, se întilnesc la mare

Deasupra lor plutite-o mare întrebare :

Sintem, sau nu sintem, perechea ideală ?

Iubirea noastră e simptom, sau este boală ?

Mircea BUJORESCU

## Titanicul „TITANIC“

La adăncimea pasiunilor nu coboară decît o dată la 100 de ani, echipe, scufundări, oceanografi, fizici, finanțate, calcule reci, coeficienți reuși de reușită. Toate într-o luptă cu visele „bunilor“ și a scote din nou o istorie îngropată de legende, umori, fără nici un interes — într-o lume îngropată de mizerie și talie, chiar dacă reperul rătăcit ionid și se poate la vechi mizerie.

S-a vorbit mult despre descoperirea epavei amiralului Napoleon scufundată în 1793, în largul peninsulei sudice Abukir, de o expediție a Comandantului amiral Nelson, „L'Orion“, una din cele mai mari nave de război ale timpului avea 170 de tunuri și putea primi pe bord 1000 de oameni. S-a vorbit despre descoperirea în apropierea Cartaginei a epavei „Beatrice“ care transporta spre Londra în 1838, scufundată lui Mykermos. Este unul din fardorii ce și-a nemărit numele înălțînd una dintre cele trei celebre piramide Keops, Keofra și Mykerinos. Scufundarea epavei sau a scufundării, Deocamdată proiect, Pachebotul britanic „Republic“ scufundat în 1909 — în urma coliziunii cu

altă nava. La bordul pachebotului se gaseau monede de aur în valoare de 1,6 miliarde dolari. Proiecte. Dar cea mai puternică vilva, comparabilă cu aselenizarea, a strînut-o, în toamna anului 1912, descoperirea epavei faimosului „Titanic“. Tragedia naufragiului sau a inspirat nu mai puțin de 7 filme, 26 de cărți și 500 de cîntece. Faimosul pachebot, o minunăție a secolului XX, avînd 269 metri lungime, 48.000 tone deplasament — a dispărut din fața lumii pentru totdeauna ca într-o gara neagră la adăncimea inreabilului. Undeva aproape de Terra Nova, în urma ciocnirii cu un aisberg în noaptea de 14/15 aprilie 1912, au dispărut în noapte 1497 de victime din cei 3338 de oameni la bord. La 78 de ani de la cea mai mare catastrofă a navigației, mai funcțiază la Washington asociația supraviețuitorilor de pe „Titanic“, numînd în prezent pe ultimii 13. Și cel mai mare sicriu din istoria navigației este acum în disputa dintre orgoliu și tehnică. O asemenea realizare costă mai mult decît debarcarea omului pe lună.

Dorel NEAMȚU

## REBUS

### PE DOS

(SURPRIZA)

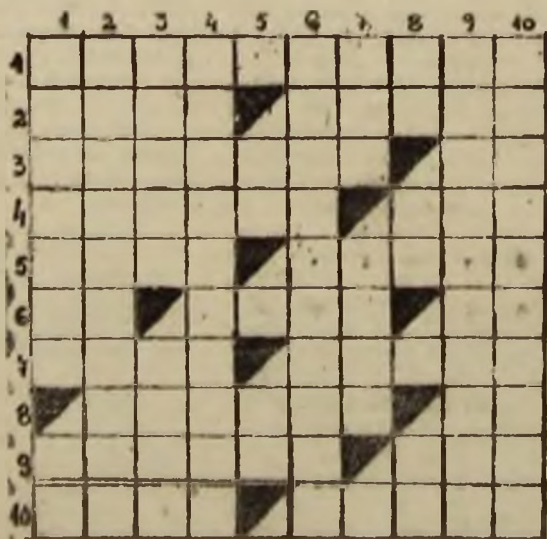
ORIZONTAL: 1) Labrărie; 2) Abel (bibl); — Dus; 3) Apărat — ET 4) Elefant — C fauie de hirtie; 5) Suflet blond — Ammale; 6) Selena — 1916 — DI 7) Lată și amestecat — Trez; 8) Airmati — 1910 — Măgar obrogear; 9) AAAI — Șarpe popular; 10) Credincios — Detergent.

VERTICAL: 1) A dăru — Da mi; 2) Nu-l interesează me-mul înscăpător; 3) Fes — Me-mul; 4) Experiment; 5) Bon — Plina textila; 6) Natural — ER 7) Hazna împletită; 8) TII — TOI — Șapla; 9) Fără personitate; 10) Nu-l tremur, nici cutremur.

Monia ALEXANDRESCU

Dezlegarea careului „Monovocalică“ (II) apărut în numărul trecut. Orizontal: Relee — Elev — Ele — Egrete — Pereto — Mel

— Ev — R — Sfere — Decente — N — E — Ele — Step — Creme — R — R — Fee — Excese — E — Ser — Eses — Zece — Crete.



## N-A MAI VRUT SĂ VADĂ LUNA

Pișta-baci era mîndru de nevasta lui. Mai tînără ca el — cu cincisprezece ani, în floarea vieții arăta chiar ca o floare. Pișta-baci o ținea casnică, o cruța. Îi plăcea lui s-o știe acolo. Așteptîndu-l. Deschidea ușa cu atenție și, păsînd în virful picioarelor, se ducea pînă lingă pat, o privea lung, cu nesaț, cum doarme... O trezea sărutînd-o ușor, pîrintește, pe frunte, iar ea îl întreba, privindu-l printre gene: „Tu ești?”. Drept răsuns, Pișta-baci alerga la sacoșă și scotea de-acolo „trofeul“ pentru care se luptase virtos de dimineață cu coatele și cu... pensionarii. „Cine-i mic și bea lăptic?“ se gudura el pe lingă ea, la care ea înțelegea că n-are încotro și trebuie să facă ochi de-a binelea.

Ea era o gospodină foarte pricepută, dar Pișta-baci nu era pretențios, mînea orice. Așa că încă din primele zile, ale fericitei lor căsnicii s-au înțeles de minune: el aducea de la mînă slănină, pateuri și conserve, iar de la alimentară lapte și pîine ea îl întreba ce preferă, pune pe masă sortimentele solicitate iar el mînea singur. Ca s-o cruțe. Uneori ea mînea și salam... El nu, „că are soia“.

N-aveau copii și „pentru liniștea lui“ nici n-avea nevoie. Ea

nu-l deranja din somn niciodată. Îl cruța... În zece ani de cînd își uniseră destinele nu s-au certat decît o dată... Scăpase mai devreme din mînă și alergase spre casă cu gîndul la bucuria surprizei. Dar acasă mult iubita lui soțioară nu se afla la locul știut — în pat. Bruce, a văzut negru în fața ochilor și verde (sub formă de stele), ceva l-a săgetat în ventriculul stîng și o furnicătură

etaje. În noaptea cu precizia ajunsese acasă pe la miezul nopții (cu o oră mai devreme ca de obicei). Tot drumul se muncise să afle de ce i-o fi spus vecinul de la trei cînd l-a văzut grăbindu-se: „Grăbește-te, poate mai prinzi schimbul!“. Care schimb, că doar nu mergea la muncă, venea acasă la el?... După ce și-a tăiat conserva obișnuită și a îngurgitat-o cu pofta obișnuită, și-a dat seama că n-o să poată dormi. Ieși pe balcon — aerul nopții e sănătos... N-apucă să facă însă doi pași, cînd văzu îndreptîndu-se spre el o mogildeață, al cărei chip nu-l putea desluși din pricina întunericului. N-avu timp să mai pună mina pe secure: „Cine la el?... „Ssst, făcu umbra! Nu mă nenoroci! Sint la necaz, te rog să mă înțelegi... Am fost la asta de deasupra și a venit mocofanu' mai devreme. Ce era să fac? Am sărit în balcon la dumneata. Fii om, dă-mi drumul să plec și n-o să te uit!“.

Pișta-baci era o fire sensibilă și s-a înduioșat imediat. Nu numai că l-a lăsat să plece, dar i-a dat și niște haine de-ale lui că era cam sumar îmbrăcat... Apoi a rămas gînditor pe balcon, tot întrebîndu-se dacă a făcut un bine sau un rău... Și tot întrebîndu-se, trecu mingietor cu privirea peste geamul de la camera ei — „ce-o să mai ridă ea cînd o să afle!“ — și vrînd să privească luna, care tocmai trecea la meridianul locului, avu deodată revelația adevărului în toată goliciunea lui — gol ca omul pe care tocmai îl îmbrăcase și-l scosese protector pe usă. „Bine dar EU stau la ultimul etaj!“ își spuse el. Și nu mai avu chef să vadă luna.

Ștefan CIMPOI

## FOILETON CU PIȘTA-BACI

i-a străbătut întreaga făptură, din virful urechilor lui de dac, pînă în degetele mari de la picioare și viceversa. Apoi a căzut... în pat și a adormit „ca un lemne“. După ce prima fază a somnului s-a consumat fără vise, un impuls astral (sau vreun țîntar) l-a făcut să deschidă ochii și... surpriză: pe marginea patului stătea blînda lui soție. Asta nu se prea întimplase în ultimii zece ani și Pișta-baci intră la idei: sigur e bolnavă! La primul consult însă, făcut în grabă, a constatat că nu avea roșu în gît. Nici la ochi... Și-atunci, se încurcă: „Unde fost?... „La lapte“ îi răspunse ea, privindu-l gales. El protestat energie, reproșîndu-i că „vrei să bolnăvești la tine ca moară la mînă“ și altele asemene, după care izbucni într-un plîns cu sughițuri...

Ar fi uitat poate definitiv tot incidentul dacă n-ar fi fost întimplarea de săptămîna trecută... Recent se mutaseră de la etajul patru al unui bloc turn, la etajul patru al unui bloc cu patru

## NOTAȚII

— Performanța: să ajungi în al nouălea cer și să rămîi totuși sfin.

— Gîndînd de pomana, ajungi inevitabil să întinzi mina.

— Nebunii sint scuzabili. Ca și cei care încearcă să-i înțeleagă.

— Nu trageți de nopți: se scurtează zilele.

— Dezbină și stăpînește-ți nevasta.

— De ene pe asfalt: flori din piatra seacă.

— Reîncarnare: de ce să nu ajungă și oceanul izvor?

— Ploaia hrănește și albinele. Dar numai florile se bucură de ea.

— Se întilnește munte cu munte. De ce ar face paralele excepție?

— Erată la un dosar penal: era buzunarul altuia.

— Viața merge înainte. Raci confirmă regula.

— Gîndea intens: șaizeci de prostii pe minut.

— Cînd pescuim în ape turburi, e bine să folosim ca momeală detergenți.

Eugen CUCU

## ZODIAC

— ȘARPELE —

4 februarie 1905 — 24 ianuarie 1907; 23 ianuarie 1917 — 10 februarie 1918; 10 februarie 1929 — 29 ianuarie 1930; 27 ianuarie 1941 — 14 februarie 1942; 14 februarie 1953 — 2 februarie 1954; 21 februarie 1965 — 20 ianuarie 1966; 18 februarie 1977 — 6 februarie 1978; 6 februarie 1989 — 26 ianuarie 1990.

În țările creștine Șarpele are o semnificație rea și un renume prost, simbol al viciului și ipocriziei. În astrologia chineză însă, el este prețuit pentru farmecul, spiritul ascuțit, precum și pentru umorul său. Înfașurat în jurul lui însuși, Șarpele este o ființă calmă, înțeleaptă și neagresivă. Animal cu sine rece, el este rareori tulburat de ceea ce i se povestește și judecata sa se bazează pe intuiție. Este foarte concis și subtil și nu suportă situațiile confuze. Ajută întotdeauna prietenii cu bani, cu un sfat bun și prompt, precum și cu fapte. Dacă Șarpele devine iritabil, anxios, aceasta se întimplă din cauza inactivității. Îi plac mondenitățile, conversațiile intelectuale și cultivate. Este puțin sofisticat. Dar trebuie scuzat: are atîta nevoie de un public pe care să-l fascineze. Iată de ce excelează în profesiunile artistice, în literatură, decorațiuni etc.

Este foarte casnic, supus și cuminte, dar dacă-i calcă cineva pe coadă, știe să se apere, mîncînd dureros, aune și cu multă sete. Uneori șarpele își depășește limitele și atunci devine stăpînit de spiritul de posesiune și călătorie. Pe oamenii care sînt obligați să încolățească pînă cînd

nu-l va mai pot face nici o mișcare. Se prinde așa de mult de partener încît, îl rapește necustina orice posibilitate de mișcare. De cele mai multe ori o face doar din capriciu. Cînd nu bește o face cu toată ființa și continua să fie gelos chiar dacă dragostea a dispărut de mult. Bărbatul Șarpe este un vinător care exercită o mare putere de seducție asupra femeilor. Femeile născute sub acest semn sînt favorizate: ele știu să se pună în valoare. Moda nu este un secret pentru ele (bucătăria da).

### ȘARPELE ÎN ANUL CALULUI

Șarpele și Calul nu sint buni colegi. Prin urmare, Șarpele anul acesta va căuta plăcerea sub orice formă. Pe plan profesional situația se ameliorează (cu condiția să muncești mult) și virtutea de mondenități în care v-ai n-runcat vă va da peste cap spiritul.

În domeniul sentimental vor fi virtuți și căderi! Pasim și schimbări bruște sînt în program. Gîndiți-vă mai puțin la ceilalți și mai mult la „cefălat“. Dacă aveți dreptul de a fi geios, aveți de asemenea obligația de a fi fidel.

Celebrități: Copernic, Indira Gandhi, Picasso, Frank Sinatra, Ingrid Bergman, Greta Garbo.